

→ **Hjælp til selvhjælp på www.energuiden.dk**

På energuiden.dk kan du finde flere gode råd om besparelser inden for el, vand og varme. Rådene er tilpasset, så de er enkle og lette at igangsætte. Du kan også kontakte et energiselskab eller se på deres hjemmeside for at få flere råd.

→ **Energiselskaberne sætter fokus på energibesparelser**

Energiselskaberne igangsætter en række initiativer for at øge fokus på energibesparelser for at hjælpe kunderne med at effektivisere brugen af energi. Udvikling af denne folder er et af initiativerne.

→ Få flere råd på

www.energuiden.dk

Energiråd til energieffektive investeringer i landbruget

Læs, hvordan du tjener penge ved at spare på energien

→ Information om nyinvesteringer

→ Spar op til 30 % på energiforbruget

I landbruget er der faste traditioner for, hvordan planlægning af nybyggeri og nyanskaffelser håndteres. Ofte indgår produktionsanlæggets energiforbrug ikke eller kun overfladisk i vurdering af driftsomkostningerne. Årsagen er ofte en manglende viden om mulighederne for anvendelse/brug af energieffektivt udstyr. Det er uheldigt, for erfaringerne viser, at der lettest og billigst opnås væsentlige energibesparelser, hvis der fra projektets start vælges energieffektivt udstyr.

De fordele, du opnår ved energibevidst projektering, er meget kontante:

- Den årlige energiregning kan formodentlig reduceres med 15-30%.
- Tilbagebetalingstiden på investeringerne vil ofte være kort (1-3 år).
- Der skabes et godt grundlag for at optimere produktionen.
- Der er ofte sidegevinster som billigere vedligeholdelse og mere fleksibel drift.
- Miljøbelastningen reduceres.

I denne folder kan du få konkrete råd til energibevidste anlægsinvesteringer – og inspiration til, hvordan du får mest ud af dit energibudget.

→ Stil krav til leverandøren

Energieffektivt materiel er ofte lidt dyrere i indkøb. Derfor er det ikke alle leverandører, der af sig selv vil foreslå energieffektive løsninger. Husk at gøre opmærksom på, at du ønsker en energieffektiv løsning, når du indhenter tilbud. Meld klart ud, hvordan du ønsker, at leverandøren skal dokumentere anlæggets energiforhold, og hvilke kriterier, der skal benyttes til at vurdere

energiforbrug og energibesparende merinvesteringer. Gør det klart for leverandøren, at der ud over anlægsinvesteringen også skal regnes på totaløkonomien, hvor energiforbrug og vedligehold eksempelvis regnes med over en 5-årig periode.

Benyt evt. nedenstående skema, som også kan hentes på www.energi-guiden.dk.

Udfyldes af leverandøren	Alternativ 1	Alternativ 2
Anlægspris i henhold til tilbud		
Udstyrets levetid		
Driftsudgifter, herunder forbrug af:		
• El (fx årligt forbrug i alt)		
• Vand (fx årligt forbrug i alt)		
• Varme (fx årligt forbrug i alt)		
Vedligeholdelsesudgifter		
Tilbagebetalingstid for merinvestering		
I alt		

→ Spareråd ved nyinvesteringer

Grundig analyse

Sørg for at analysere og vurdere det reelle behov, som anlægget skal dække. Husk at:

- Det anlæg, du sidst valgte, er ikke nødvendigvis det bedste valg nu.
- Vurdér totaløkonomien, dvs. de samlede investeringer og driftsomkostninger. Sammenlign gerne flere løsningsforslag.
- Gør brug af en ekstern rådgiver, som kan se på dine energiforhold med friske øjne.

Montér varmegenvinding

Udnyt muligheden for gratis energi, hvis du har malkekvæg. Monter et varmegenvindingssystem, som sørger for at genbruge spildvarmen fra køletankens køleanlæg. Derved vil en stor del af spildvarmen afgives til fx gulvvarme, brugsvand til rengøring eller opvarmning af husholdningen. Der kan også indvindes varme fra andre energikilder, fx ventilationsluften eller gyllekanaler.

Vælg energieffektive ventilatorer

Du kan optimere dit ventilationsbudget ved at anvende ventilatorer med høj virkningsgrad. Virkningsgraden afhænger af størrelse, type og fabrikat – og på, hvor tæt det aktuelle arbejds punkt ligger på ventilatorens optimale arbejds punkt. Få tilbud fra flere ventilatorleverandører og sammenlign virkningsgraden. Har du aksialventilatorer kan du forøge deres virkningsgrad ved at forsyne dem med en såkaldt stator. Undgå simpel spjældregulering.

Brug frekvensomformere

Ventilatorens hastighed kan reguleres med en frekvensomformer. Jo lavere frekvens, jo lavere hastighed og jo lavere energiforbrug. Med en frekvensomformer kan ventilatoren køre meget stabilt selv ved lave hastigheder. En frekvensreguleret ventilator kan med fordel kobles til en elektronisk styring, som reagerer på impulser fra temperatur- eller luftfugtighedsfølere.

Vælg energieffektive elmotorer

Jo længere årlig driftstid en motor har, jo større er besparelsen ved at vælge energieffektive motorer. Beregn derfor den årlige driftstid for hver enkelt motor. Husk at

- Vælg en passende motorstørrelse til hver enkelt arbejdsopgave.
- Sparemotorer har 1-10 % større virkningsgrad end standardmotorer.
- Selv om energieffektive motorer er dyrere (15-40 %), tjenes investeringen relativt hurtigt hjem – specielt ved motorer med lange driftstider.

Find inspiration på internettet

Elselskaberne har oprettet hjemmesider med flere spareteknologier. Her kan du finde lister over godkendte pumper, motorer og ventilatorer samt henvisning til leverandører. Besøg sparepumpe.dk, sparemotor.dk og spareventilator.dk.